

РЕШЕНИЕ

№ 3831

гр. София, 09.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 12.05.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Зорница Дойчинова

ЧЛЕНОВЕ: Диляна Николова

Геновева Йончева

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2661** по описа за **2023** година докладвано от съдия Диляна Николова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. 72, ал.4, изр.2-ро от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

По жалба на И. Г. К. срещу Заповед за задържане на лице рег.№ 225 зз 270/16.02.2018г., издадена от полицейски орган при 01 РУ на СДВР в Административен съд София-град е образувано адм.д. № 2335/2018г. Производството по това дело е приключило с постановяването на Решение № 5128/03.08.2018г., с което оспорената заповед е отменена.

Срещу решението е подадена касационна жалба от административния орган, по която във Върховния административен съд /ВАС/ е образувано адм.д. № 12210/2018г. Производството по това дело е приключило с окончателно като неподлежащо на обжалване Решение № 9818/26.06.2019г., с което е отменено Решение № 5128/03.08.2018г., постановено по адм.д. № 2335/2018г. по описа на Административен съд София-град и вместо това е отхвърлена жалбата на И. Г. К. срещу Заповед за задържане на лице рег.№ 225 зз 270/16.02.2018г., издадена от полицейски орган при 01 РУ на СДВР.

С Решение № 9693/01.11.2022г., постановено по адм.д. № 1174/2020г. по описа на ВАС, по реда на чл.237 и сл. АПК е отменено влязлото в сила Решение № 9818/26.06.2019г., постановено по адм.д. № 12210/2018г. по описа на ВАС и делото е

върнато за ново разглеждане от друг тричленен състав на ВАС.

С Определение № 54/05.01.2023г. по адм.д. № 10372/2022г. по описа на ВАС, образувано след отмяната на Решение № 9818/26.06.2019г., постановено по адм.д. № 12210/2018г. по описа на ВАС, производството по делото е прекратено и делото е изпратено по подсъдност на Административен съд София-град с оглед последвалите законодателни промени.

С касационната жалба Решение № 5128/03.08.2018г., постановено по адм.д. № 2335/2018г. по описа на Административен съд София-град се оспорва като неправилно – постановено при допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на материалния закон, основания за касационно оспорване по чл.209, т.3, предложения първо и второ АПК. Твърди се, че съдът е възприел превратно фактическата обстановка, при което е достигнал до неправилни изводи по приложението на материалния закон. Не били изяснени релевантните за спора факти, а единственият довод, който изложил в решението си не съответствал на материалноправната норма. За приложението на чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР според касатора е достатъчно полицейският орган да има данни, че съответното лице е извършило престъпление. Не е необходимо тези данни да са пълни и категорично да уличават лицето в извършеното престъпление.

В съдебно заседание касаторът, редовно и своевременно призован, не се явява и не се представлява. Депозирани са писмено изложени съображения по съществото на спора, в които е направено искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в минимален размер.

Ответникът по касационното оспорване лично и чрез адв.М. в съдебно заседание моли обжалваното решение да бъде оставено в сила.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата, а обжалваното решение намира за правилно.

Съдът, като обсъди изложеното в касационната жалба, становището на ответните страни и прокурора, намира следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е допустима. Подадена е срещу акт, подлежащ на касационно оспорване и от лице, имащо право на касационна жалба.

Разгледана по същество, касационната жалба е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл.218, ал.1 АПК касационната инстанция обсъжда само посочените в жалбата или протеста пороци на решението, а според ал.2 на същата разпоредба за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон съдът следи и служебно.

Предмет на производството пред първата инстанция е Заповед за задържане на лице № 225 зз 270/16.02.2018г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР И. Г. К. е задържан за срок от 24 часа. Като фактическо основание за издаване на заповедта е посочено „измама чл.209 НК [улица] вх.А“. Задържането, съгласно заповедта, е от 20.00 часа на 16.02.2018г. до 16,50 часа на 17.02.2018г.

Въз основа на събраните по делото доказателства съдът е установил от фактическа страна, че на 16.02.2018г. около 13 часа, на домашния телефон на Н. Ж. от [населено място], кв.Редута, [улица], вход А, се обадил мъж, непознат за нея, който я предупредил, че може да стане жертва на телефонна измама. Мъжът се представил като К. – ръководител на криминален отдел в МВР. Поискал от Ж. да съдейства с предоставянето на пари, като тя опаковала в торба притежаваната от нея в момента

парична сума и други вещи /часовник, златна гривна, златна пара и др./, която торба оставила на климатичното тяло на първия етаж в блока, в който живеела. Тъй като Ж. разполагала и с пари в банка, по указания на същия мъж, посетила банката в опит да ги изтегли, но не успяла. Върнала се в дома си около 16 часа същия ден и позвънила на тел.112, за да разбере дали действително има полицейска акция и след разговора разбрала, че е жертва на измама. Посетена била веднага от четирима полицейски служители, двама от които останали при нея в апартамента, като в тяхно присъствие отново ѝ позвънил К., който ѝ разяснил, че за да ѝ върне парите и накитите, тъй като в момента измамниците са заловени и се докладват на прокурор в СРП, тя следва да даде още пари. Междувременно полицейските служители П. и П., намиращи се в дома на Ж., подали сигнал до своите колеги за измама, които също пристигнали на мястото. За да не се разбере, че жената не е сама, свидетелят Б. и П. преместили служебните автомобили, за да не са пред блока, след което застанали на места с видимост към блока с цел наблюдение на мястото. Колегите им Ч. и П. останали в апартамента при пострадалата жена, като водили кореспонденция с нея посредством изписване на текст върху бели листове, в моментите, когато Ж. разговаряла по телефона. Предоставили наличните си шест броя банкноти по десет лева на Ж., която ги сложила в бяло-червен плик, и по указания на лицето, с което разговаряла, след 19 часа, го хвърлила през прозореца. Известно време – около 10 минути след хвърлянето на плика, пред входа на блока се появил И. К., който в продължение на около 10 минути обикалял пред входа, подминавал плика, оглеждал се, отдалечавал се от входа и пак се връщал, пак се доближавал до плика, докато в един момент го взел и поставил в джоб на връхната си дреха. Направил няколко крачки, отдалечавайки се от входа, при което бил задържан от полицейските служители. При задържането му К. се дърпал и се опитал да се измъкне от „хватката” на полицейските служители Д. П. и П. П. /съобразно свидетелските им показания по образуваното досъдебно производство/, на място пристигнали и други, намиращи се близо до блока полицейски служители, при което на К. били поставени белезници и установена самоличността му по лична карта, която той носел със себе си. На въпрос защо е взел плика К. отговорил, че е получил телефонно обаждане, при което са му казали да дойде на адреса и да вземе плика, като го занесе на друго място, което ще се уточни впоследствие, като за това ще получи 200-300 лева. На мястото на задържането пристигнали служители от дежурна оперативна група, при което за времето от 20.55 часа до 21.45 часа на К. било извършено претърсване и иззети плика, с намиращите се в него банкноти и два броя мобилни телефони. Издадена била оспорената заповед за задържане, като в 22.30 часа на 16.02.2018г. бил извършен и личен обиск на К.. К. попълнил и подписал декларация със същата дата, че е запознат с правата си по чл.72, чл.73 и чл.74 от ЗМВР, правото на адвокатска защита, медицински преглед и др.

След задържането на И. К., с първото действие по разследването – обиск и изземване, и извършените впоследствие освидетелстване на лице и разпит на свидетел, на основание чл.212 ал.2 НПК, е започнато досъдебно производство № ЗМ 424/2018г. по описа на 01 РУ – СДВР, за престъпление по чл.209, ал.1 НК за това, че на 16.02.2018г. за времето от 13.30 часа до 19.00 часа в [населено място] на [улица], вх.,А“, с цел да набави за себе си или за друго имотна облага, заблудил лицето Н. Ж., че по телефона я търси служител на МВР с фамилията К. и е необходимо тя да съдейства на полицията за залавянето на престъпна група и с това е причинил имотна вреда в размер на 1000 лева, 1700 долара и 300 грама златни накити.

Съдът изискал информация от Софийска районна прокуратура като от писмо вх. № 18969/26.06.2018г. на СРП било установено, че И. Г. К. не е привличан в качеството на обвиняем по досъдебното производство /пр.пр. № 4337/18г. по описа на СРП/. Посочено било също, че досъдебното производство все още не е приключило, като по него се провежда разследване.

В хода на досъдебното производство бил извършен разпит на К. в качеството му на свидетел. В показанията си К. посочил, че многократно бил търсен по мобилния му телефон от мъж, представил му се веднъж с фамилията „С.“ и друг път като „К.“, който започнал да иска от него да посещава различни адреси в [населено място], където да взема пликове. В част от случаите пликите били хвърляни от хора, а в други случаи К. вземал пликите от местата, които са му били посочвани. В някои от случаите К. отварял пликите, като в тях имало поставени пари или златни бижута. Тези пликове К. твърдял, че оставял на различни места, дори в различни градове, посочвани му по телефона, но не познавал и не се е срещал с мъжа, с когото разговарял по телефона. За извършеното получавал възнаграждение в размер между 100 и 200 лева, което вземал сам от съдържанието на пликите, след определяне на размера му от мъжа, който го напътствал по телефона. В показанията си заявил, че знае, че това което прави е „нередно“, но го правел заради липсата на доходи и пари. Посочил, че на 16.02.2017г. около 14 часа, отново получил обаждане от мъжа, представил му се като К., със задача да отиде в кв.Редута, на [улица]или „Б.“ № 3, вх.Б в [населено място], за да вземе плик. Около 19 часа същия ден К. отишъл на адреса, пред вход Б, изчакал, но не получил обаждане с указания. Видял, че пред вход „А“ на същия блок, има хвърлен червен плик. Проявил любопитство и се навел да вземе плика само да го огледа и да види какво има вътре, тъй като според дадените му по-рано указания е следвало да вземе пакет, хвърлен пред вх.„Б“. В този момент бил арестуван.

По досъдебното производство, на 17.02.2018г., бил осъществен разпит и на Л. П. - майка на жалбоподателя, която твърдяла, че синът ѝ страда от психическо заболяване. Посочила, че живеят заедно, в апартамента ѝ. К. получавал инвалидна пенсия, но не разполагал с много пари, поради което тя му помагала финансово.

По делото са приети като доказателства медицински документи относно здравословното състояние на К. - Епикриза ИЗ № 24625/242/2016г., издадена от УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, Клиника по психиатрия; Епикриза ИЗ № 363/162/2017г. и Етапна епикриза от 05.05.2017г. и двете издадени от Център за психично здраве „Проф.Н.Шипковенски“, уточнените диагнози в които са „емоционално нестабилна личност“ и „разстройство на личността, неуточнено“.

Въз основа на така установената фактическа обстановка съдът е приел оспорената заповед за незаконосъобразна – издадена от компетентен административен орган, при спазване на изискването за форма на административния акт, отсъствие на допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, но при неправилно приложение на материалния закон, в несъответствие с целта му и с принципа на съразмерност по чл.6, ал.2 АПК. Изводът е мотивиран с обстоятелството, че след прилагане на физическа сила от полицейските органи спрямо К. при задържането му, той добросъвестно е отговарял на поставените въпроси за действията си, обяснявайки по каква причина се намира на мястото и защо е взел плика с парите. Според съда липсват данни за възпрепятстване на действията на полицейските служители от К., които да налагат ограничаване на личната му свобода за извършване

на неотложни процесуално-следствени действия, ношно време.

Касационната инстанция в настоящия ѝ състав не споделя тези изводи.

Заповедта е издадена с правно основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР - полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. За прилагането на тази мярка не е необходимо да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вината на лицето, извършило престъпление по смисъла на НК. Достатъчно е наличието на данни, обосноваващи предположението, че има вероятност лицето да е извършител на престъплението или да е съпричастно към него, което дава право на административния орган, при условията на оперативна самостоятелност да наложи мярката.

В процесната заповед административният орган е посочил, че са налице данни за извършено престъпление по чл.209 НК – който с цел да набави за себе си или за друго имотна облага възбуди или поддържа у някого заблуждение и с това причини нему или другиму имотна вреда, се наказва за измама с лишаване от свобода от една до шест години. Събраните по делото доказателства установяват, че К. е задържан във връзка с данни за извършено престъпление по чл.209 НК, за което е образувано досъдебно производство ЗМ № 424/2018г. по описа на 01 РУ – СДВР и пр.пр. № 4339/2018г. по описа на СРП. В оспорената заповед е посочено наличието на данни за извършване на общественоопасно деяние, което осъществява състава на престъплението измама, квалифицирано от органа по чл.209 НК. С оглед това са били налице материалноправните предпоставки за издаване на заповедта за задържане като фактическите основания се потвърждават от събраните по делото доказателства и кореспондират с посоченото в акта правно основание.

Заповедта е и съответна на целта на закона – за обезпечаване действията на полицейските органи по разкриване и предотвратяване на престъпленията, в частност разкриване самоличността на лицето, представляло се по телефона с името К.. Не се установява и нарушение на принципа за съразмерност по чл.6, ал.2 АПК – приложената мярка не засяга права на лицето в по-голяма степен от най-необходимото за постигане на целта, за която е издадена оспорената заповед. В случая налагането на принудителната административна мярка задържане за срок до 24 часа е оправдано, с оглед обезпечаване на работата на полицейските органи по разкриване и предотвратяване на престъпленията, каквито действия безспорно са предприети в конкретната хипотеза, в който смисъл така наложената мярка не е създала по-големи ограничения на правата на лицето от предвидените в закона.

Действително по делото не са установени данни за възпрепятстване на действията на полицейските служители от К. след задържането му. Не това обаче е фактическото и правното основание за издаване на оспорената заповед. Всички данни за неговата съпричастност към престъплението – че след обаждане по телефона е отивал на посочените му места и е вземал пликосе с различно съдържание – пари или ценности, които е занасял на посочено му място срещу парично възнаграждение, са станали известни на полицейските органи по време на задържането му, от дадените показания в качеството на свидетел. Към момента на задържането полицейските органи не са разполагали с тази информация, нито с документите, установяващи здравословния статус на задържаното лице.

По изложените съображения съдът намери обжалваното решение за неправилно поради нарушение на материалния закон, с оглед което то следва да бъде отменено и вместо него да се постанови друго, с което жалбата на И. Г. К. срещу Заповед за

задържане на лице № 225 зз 270/16.02.2018г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР, да бъде отхвърлена.

При този изход на спора претенцията на касатора за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна. То следва да бъде определено на 100 лева, на основание чл.24 НЗПП вр. чл.37 ЗПП, вр. чл.143, ал.3 АПК, с оглед липсата на фактическа и правна сложност на делото.

Водим от горното и на основание чл.221, ал.2 АПК, Административен съд София-град, IX-ти троен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 5128/03.08.2018г., постановено по адм.д. № 2335/2018г. по описа на Административен съд София-град и вместо това постановява:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. Г. К. срещу Заповед за задържане на лице № 225 зз 270/16.02.2018г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР.

ОСЪЖДА И. Г. К., ЕГН [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата в размер на 100 /сто/ лева, представляваща разноски по производството.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1.

2.